

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Patoloxía e Intervención Xeriátrica II	Código	653491007	
Titulación	Mestrado Universitario en Xerontoloxía (Plan 2011)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Castro Iglesias, María Angeles	Correo electrónico	angeles.castro.iglesias@udc.es	
Profesorado	Castro Iglesias, María Angeles Cordido Carballido, Fernando Meijide Failde, Rosa Toro Santos, Francisco Javier de Vilariño Vilariño, María Isabel	Correo electrónico	angeles.castro.iglesias@udc.es fernando.cordido@udc.es rosa.meijide.failde@udc.es javier.toro@udc.es isabel.vilarino@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Que el alumno conozca las principales alteraciones de la salud y las pautas de intervención en neurología, hematología, Infeccioso e hidroterapia.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos non se realizarán cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen se manteñen a mesma metodoloxía, pero realizarase a través da plataforma Microsoft TEAMS e a ferramenta Moodle. *Metodoloxías docentes que se modifican As sesións maxistrais se realizarán a través de Microsoft TEAMS 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado realizarase coas diferentes ferramentas: Moodle, correo electrónico e Microsoft TEAMS 4. Modificacións na avaliación Se manteñen, salvo que a proba obxetiva tipo test se realizará a través da ferramenta Moodle e coa supervisión a través de Microsoft TEAMS *Observacións de avaliación: ningunha 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se realizan cambios			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Saber valorar de xeito integral ás persoas maiores así como utilizar os resultados da valoración para intervir de acordo ao diagnóstico preestablecido.
A2	Saber diagnosticar a patoloxía máis prevalente nas persoas maiores así como establecer as pautas terapéuticas máis indicadas, tanto desde o punto de vista farmacolóxico como non farmacolóxico.
A3	Saber diagnosticar os problemas sociais e/o sociosanitarios que inciden na persoa maior e poñer en marcha as medidas axeitadas a fin de conseguir o maior estado de benestar para el e o seu entorno.
A4	Estar en condicións de dirixir calquera recurso xerontolóxico.
A5	Saber realizar procuras en bases de datos científicas, así como aplicar os resultados das mesmas na consecución de proxectos de investigación.

A6	Adquirir as competencias necesarias para aplicar o método científico no desenvolvemento de proxectos.
A7	Ter os coñecementos suficientes para incorporarse como investigador en actividades de I+D+i.
A8	Coñecer as diferentes convocatorias públicas e privadas para a consecución de financiamento e estar en condicións de elaborar un proxecto.
A9	Incorporarse como xestor de proxectos a entidades de I+D+i.
A10	Saber analizar os resultados obtidos na actividade profesional a fin de poder integralos en liñas de investigación e dentro delas, en proxectos do eido da Xerontoloxía e a Xeriatria.
A11	Saber difundir os resultados obtidos na actividade asistencial a través das diferentes fontes de información xerontolóxicas e xeriátricas.
B1	Estar en disposición de integrarse en equipos de Saúde, centros xerontolóxicos e entidades que prestan servizos dirixidos as persoas maiores.
B2	Estar en disposición de incorporarse como profesional aos equipos de valoración e intervención creados no marco da denominada ?Lei da dependencia?.
B3	Ter o coñecemento para denominarse especialista en Xerontoloxía Clínica de acordo á especialidade desenvolvida.
B4	Ter o coñecemento para denominarse especialista en Xerontoloxía Social de acordo á especialidade desenvolvida.
B5	Ser capaz de aplicar o método científico.
B6	Ser capaz de incorporarse a calquera equipo de I+D+i.
B7	Estar en disposición de realizar actividades asistenciais e investigadoras de xeito integral nos campos social, sanitario e sociosanitario.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Coñecer os principais trastornos neurolóxicos que afectan as persoas maiores, así como as pautas de intervención	AP1	BP1
	AP2	BP2	CM2
	AP3	BP3	CM6
	AP4	BP4	CM7
	AI1	BI1	CM8
	AI2		
Coñecer as bases do termalismo e a hidroterapia nas persoas maiores, así como as bases de aplicación como tratamentos.	AP1	BP1	CM1
	AP2	BP2	CM2
	AP3	BP3	CM6
	AP4	BP4	CM7
	AI1	BI1	CM8
	AI2		
Coñecer os principais trastornos hematolóxicos que afectan as persoas maiores, así como as pautas de intervención	AP1	BP1	CM1
	AP2	BP2	CM2
	AP3	BP3	CM6
	AP4	BP4	CM7
	AI1		CM8
	AI2		

Coñecer os principais trastornos infecciosos que afectan as persoas maiores, así como as pautas de intervención.	AP1 AP2 AP3 AP4 AI1 AI2	BP1 BP2 BP3 BP4 BI1	CM1 CM2 CM6 CM7 CM8
Saber intervir desde un punto de vista integral ante os problemas de saúde que presenta a persoa maior	AP1 AP2 AP3 AP4 AI1 AI2	BP1 BP2 BP3 BP4 BI1	CM1 CM2 CM3 CM6 CM7 CM8
Aplicar os coñecementos adquiridos para investigar e tratar de atopar solucións ás hipóteses expostas	AP1 AP2 AP3 AP4 AI1 AI2 AI3 AI4 AI5 AM1 AM2	BP1 BP2 BP3 BP4 BI1 BI2 BM1	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. TRASTORNOS ENDOCRINOS E METABOLICO-NUTRICIONAIS	<p>1.Normalidade endocrina no paciente ancián. 2.Principais alteracións do eixo neuroendocrino. Eixo hipotálamo-hipofisario.</p> <p>3.Glándula tiroides. Hipertiroidismo e hipotiroidismo. Nódulos tiroideos.</p> <p>4.Hormonas cortico-suprarrenales. Cortisol. Andróxenos. Mineralocorticoides. Resposta á tensión. 5.Diabetes mellitus.</p> <p>6.Obesidade.</p> <p>7.Envellecemento gonadal no home. Andropausia</p> <p>8.Valoración endocrina da muller anciá. Menopausa e postmenopausia.</p>
TEMA 2. TRASTORNOS NEUROLÓXICOS	<p>1. Accidentes Cerebro-Vasculares. Epidemioloxía. Tipos e perfís clínicos. Clínica. Diagnóstico. Prognóstico de recuperación funcional. Tratamento rehabilitador. Técnicas de reeducación: compensación, facilitación e outras. Prevención.</p> <p>2. Envellecemento, deterioración cognitiva e demencias. Cambios cerebrais do envellecemento normal, concepto de demencia, criterios diagnósticos de demencia, tipos de síndrome de demencia, clasificación das demencias e diagnóstico diferencial (incluíndo a deterioración cognitiva leve). Tratamento. Unidades de día no tratamento das demencias.</p> <p>3. Enfermidade de Parkinson. Enfoque global, manifestacións clínicas, evolución, tratamento, diagnóstico diferencial, aspectos neuropsiquiátricos, manifestacións cognitivas. Orientación para unha vida activa, calidade de vida.</p> <p>4. Cefaleas. Clasificación. Diagnóstico. Enfoque terapéutico.</p> <p>5. Traumatismos cranio-encefálicos. Epidemioloxía. Clasificación. Valoración do nivel de conciencia.</p>

TEMA 3. REUMATOLOXÍA XERIÁTRICA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Síndromes discapacitantes do aparello locomotor máis frecuentes no ancián. 2. Grandes síndromes reumáticos: Artrite Reumatoide (AR) e Osteoarticular (OA). Osteoporose. Polimialgia reumática, arteritis da temporal e enfermidade de Paget. 3. Fracturas e substitucións articulares (próteses). 4. Amputacións de membros inferiores. Obxectivos da rehabilitación nas alteracións do aparello locomotor do ancián. Axudas e adaptacións para as AVD. Axudas de marcha. Calzado. Órtesis
TEMA 4. TERMALISMO E HIDROLOXIA XERIÁTRICA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bases conceptuais. 2. Mecanismo de acción das augas termais. 3. Factores Físicos. 4. Accións xerais da terapia termal. 5. Indicacións e contraindicacións.
TEMA 5. HEMATOLOXIA XERIÁTRICA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Normalidade hematolóxica no ancián. 2. Anemias. 3. Síndromes mielodisplásicos. Leucemias agudas. 4. Linfomas. 5. Trastornos da coagulación.
TEMA 6. NEUMOLOXÍA XERIÁTRICA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cambios morfo-funcionais en relación co envellecemento. 2. Insuficiencia respiratoria aguda e crónica. EPOC. Síndrome de apnea-soño. 3. Neoplasias pleuro-pulmonares. 4. Enfermidades intersticiais. 5. Enfermidades da pleura e do mediastino.
TEMA 7. TRASTORNOS INFECCIOSOS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Síndrome febril no ancián. 2. Procesos infecciosos máis frecuentes no ancián. 3. Infeccións do tracto urinario. 4. Infeccións respiratorias e pneumonías. 5. Tuberculose. 6. Artrite infecciosa e infeccións asociadas a implantes ortopédicos. 8. Infeccións de pel e partes brandas. Escaras.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A10 A11 B1 B2 B3 B7 C7	28	28	56
Recensión bibliográfica	A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	12	14
Traballos tutelados	A5 A6 A7 A10 A11 B5 B6 C1 C2 C3 C7	2	12	14
Estudo de casos	A1 A2 B3 C1 C3 C6	10	10	20
Proba de resposta múltiple	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	40	42
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Recensión bibliográfica	A recensión bibliográfica supón un proceso de lectura crítica, dun artigo. Como tal proceso comprende a lectura da obra, a análise do seu contido e unha crítica e valoración da mesma en relación á literatura existente sobre o tema. Unha recensión non supón un resumo da obra, nin unha mera análise do contido, pois o que lle outorga sentido e dimensión académica científica é a crítica que merece a xuízo do autor da recensión, en relación a outras obras coñecidas do mesmo ámbito ou en relación a súa propia experiencia.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Proba de resposta múltiple	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Recensión bibliográfica Estudo de casos	A través de las pautas para la realización de los trabajos

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A5 A6 A7 A10 A11 B5 B6 C1 C2 C3 C7	De revisión bibliográfica	5
Proba de resposta múltiple	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Exame tipo test composto por corenta preguntas con catro respostas cada unha das cales unicamente unha será correcta.	75
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A10 A11 B1 B2 B3 B7 C7	Avaliarase a asistencia e a participación en clase	5
Recensión bibliográfica	A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Análise crítica artigos científicos.	5
Estudo de casos	A1 A2 B3 C1 C3 C6	Discusión pormenorizada dun caso clínico, e a procura do seu posible diagnóstico e tratamentos.	10

Observacións avaliación

O exame tipo test se completará con unha proba oral, que será presencial ou a través da plataforma TEAMS, e se valorará nun 15%, de tal maneira que o exame tipo test será 60% e o exame oral un 15%. O exame oral será voluntario. En caso de que o alumno non realice o exame oral, a proba tipo test se valorará nun 75%.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Millán Calenti, JC (2011). Gerontología y Geriatría. Valoración e Intervención. Madrid. Ed. Médica Panamericana - Millán Calenti, JC. (2006). Principios de Gerontología y geriatría. Madrid. Ed. Mc Graw Hill Interamericana - Farreras-Rozman (2016). Medicina Interna. Elsevier - Mandell, Douglas y Bennet (2016). Infecciones respiratorias y cardiovasculares. Elsevier
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Lectura y comprensión del inglés científico

Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.
- Realizaranse impresións a dobre cara.
- Empregarase papel reciclado.
- Evitarase a realización de borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías